

වෙළඳපල ඉල්ලුම

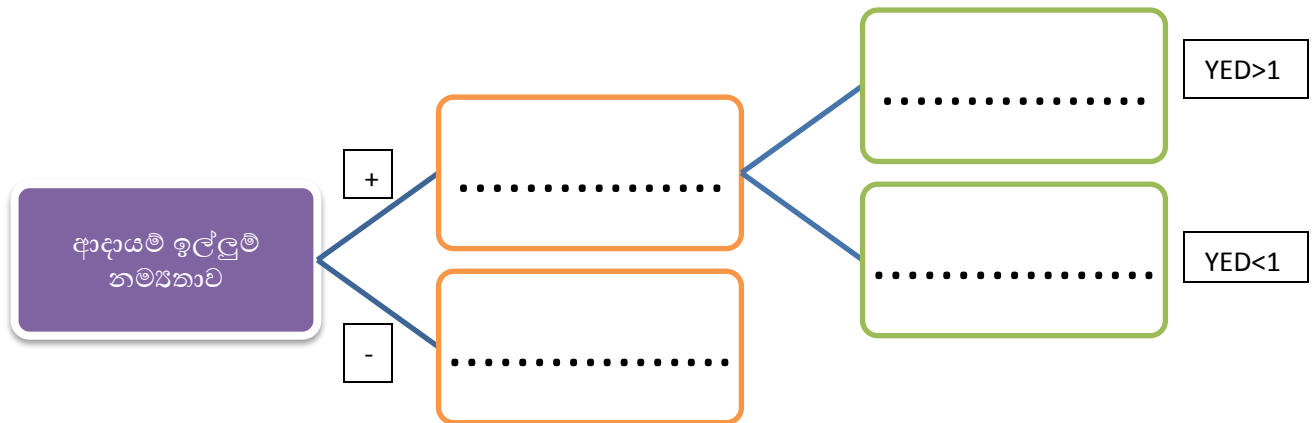
- 1) ඉල්ලුම යන්න නිර්වචනය කරන්න.
- 2) ඉල්ලුමක් සඵල ඉල්ලුමක් විමට සම්පූර්ණ විය යුතු කොන්දේසි 3 නම් කරන්න.
- 3) ඉල්ලුම කෙරෙහි බලපාන සාධක පහක් දක්වන්න.
- 4) ඉල්ලුම් නීතිය නිර්වචනය කරන්න.
- 5) ඉල්ලුම් ශ්‍රිතය හා ඉල්ලුම් සමීකරණය අතර වෙනස පැහැදිලි කරන්න.
- 6) $Q_d = 100 - 2p$ යන ඉල්ලුම් සමීකරණයට ඉල්ලුම් ලේඛනය සකස් කොට ඉල්ලුම් වක්‍රය නිර්මාණය කරන්න.
- 7) ඉල්ලුම් නීතියට බලපාන ප්‍රධාන හේතු දෙක කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.
- 8) ඉල්ලුම් නීතියට පටහැනි අවස්ථා තුනක් නම් කරන්න.
- 9) ඉල්ලුම් ප්‍රමාණය වෙනස් වීම හා ඉල්ලුම වෙනස් වීම එකිනෙකට සංකල්ප දෙකක් වන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.
- 10) ඉල්ලුම් නම්‍යතාව යන්න විස්තර කර එහි ප්‍රධාන ප්‍රවේශ තුන පැහැදිලි කරන්න.
- 11) මිල ඉල්ලුම් නම්‍යතා සූත්‍රයට ලැබෙන නම්‍යතා සංගුණකයට අනුව හඳුනාගත හැකි නම්‍යතා ප්‍රභේද පහ දක්වන්න.
- 12) එම නම්‍යතා ප්‍රභේද ඉල්ලුම් වක්‍රයක් ඇසුරෙන් පෙන්වන්න.
- 13) මිල ඉල්ලුම් නම්‍යතාව තීරණය කරන සාධක මොනවාද ?

14) හරස් මිල ඉල්ලුම් නම්‍යතා සංගුණකය + නම් එම භාණ්ඩ දෙක අතර

ඇත්තේ..... සබඳතාවක්ද සංගුණකය - නම් එහි ඇත්තේ.....

සම්බන්ධතාවකි.

15) ආදායම් ඉල්ලුම් නම්‍යතාව පිළිබඳ දැනුම උපයෝගී කර ගනිමින් හිස්තැන් පුරවන්න.

වෙළඳපල සැපයුම

- 1) සැපයුම යන්න නිර්වචනය කරන්න.
- 2) සැපයුම තීරණය කරන සාධක මොනවාද ?
- 3) සැපයුම් ශ්‍රිතය හා සැපයුම් සමීකරණය යන්න වෙන වෙනම පහදන්න.
- 4) සැපයුම් නීතිය නිර්වචනය කරන්න.
- 5) සැපයුම් නීතියට බලපාන හේතු නම් කරන්න.
- 6) පහත සාධක වල වෙනස් වීම සැපයුම් වක්‍රයට බලපාන ආකාරය පෙන්වන්න.
  - සලකා බලන භාණ්ඩයේ මිල වැඩි වීම
  - යෙදවුම් මිල අඩු වීම
  - අනුපූරක භාණ්ඩ වල මිල වැඩි වීම
  - රජය සහනාධාර ලබා දීම
  - තාක්ෂණික පිරිහීම
- 7) සැපයුම් ප්‍රමාණය වෙනස් වීම, සැපයුම වෙනස් වීමෙන්, වෙන්කොට දක්වන්න.
- 8) සැපයුම් නමයතා සූත්‍රය ලියා දක්වන්න.
- 9) සැපයුම $QS=10+2p$ නම් සැපයුම් නමයතාව ගණනය කරන්න.
- 10) සැපයුම් නමයතා සංගුණකයට අනුව ඇති විවිධ නමයතා අවස්ථා ප්‍රස්ථාරිකව ඉදිරිපත් කරන්න.
- 11) සැපයුම් මිල නමයතාව තීරණය කරන සාධක මොනවාද ?

වෙළඳපල සමතුලිතය

- 1) වෙළඳපල සමතුලිතය යනුවෙන් අදහස් වන්නේ කුමක්ද ?
- 2) පහත උදාහරණයට අනුව වෙළඳපල ඉල්ලුම හා සැපයුම සමතුලිත වන අවස්ථාවට අදාල මිල කියද ?
- 3) වෙළඳපල සමතුලිතයට අදාල කොන්දේසිය $Q_s=Q_d$ නම්, ඉල්ලුම් සමීකරණය $Q_d=700-5p$ ද සැපයුම් සමීකරණය $Q_s=280+2p$ ද වේ නම් වෙළඳපල සමතුලිත මිල හා ප්‍රමාණය ගණනය කරන්න.
- 4) අධි ඉල්ලුම හා අධි සැපයුම යන්න හඳුන්වන්න.
- 5) අධි ඉල්ලුම හා අධි සැපයුම ගණනය කරන්න.
- 6) පාරිභෝගික අතිරික්තය හා නිෂ්පාදන අතිරික්තය නිර්වචනය කරන්න.
- 7) පහත ප්‍රස්ථාර සටහන භාවිතා කර පාරිභෝගික අතිරික්තය හා නිෂ්පාදන අතිරික්තය සොයන්න.
- 8) වෙළඳපලට රජය මැදිහත් වී නිෂ්පාදන බදු පැනවූ විට සමතුලිත මිලට හා ප්‍රමාණයට කුමක් විය හැකිද ?
- 9) නිෂ්පාදන ඒකක මත බදු හා වටිනාකම මත බදු වෙන වෙනම කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.
- 10) පහත දැක්වෙන්නේ රජය විසින් නිෂ්පාදන ඒකක මත රු. 2 ක බදු අය කරගන්නා අවස්ථාවකි.

P	Qs
0	100
2	200
4	300

රජය බදු අයකල පසු නිෂ්පාදනයේ මිල ගණනය කරන්න.

රජය බදු අයකිරීමට පෙර සහ පසු සැපයුම් වක ඇද පෙන්වන්න.

11) වෙළඳපල ඉල්ලුම $Q_d = 160 - 10p$ ද වෙළඳපල $Q_s = 70 + 5p$ ද සැපයුම වේ.

සමතුලිත මිල හා සැපයුම සොයන්න.

රජය විසින් රු. 4 ක විශේෂිත නිෂ්පාදන බද්දක් පැනවුවහොත් නව සමතුලිත මිල හා ප්‍රමාණය සොයන්න.

රජය විසින් බද්ද පැනවීම හේතුවෙන් අහිමි වන ශුභසාධනය කොපමණද ?

මෙම බදු පැනවීම මගින් නිෂ්පාදන හා පාරිභෝගික අතිරික්තයට කුමක් වේද ?

මෙම නිෂ්පාදන බද්ද මගින් රජයට උපයා ගත හැකි ආදායම කොපමණ වේද ?

12) පහත තොරතුරු උපයෝගී කරගෙන අසා ඇති ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

$$Q_d = 2400 - 20p$$

$$Q_s = 200 + 30p$$

$$\text{සහනාධාරය}(S) = 10$$

සහනාධාරයට පෙර සමතුලිත මිල හා ප්‍රමාණය,

සහනාධාරයට පසු සමතුලිත මිල හා ප්‍රමාණය,

රජයේ සහනාධාර වියදම කොපමණද ?

සහනාධාර ලබා දීම මගින් නිෂ්පාදන හා පාරිභෝගික අතිරික්ත වල සිදුවූ වෙනස ගණනය කරන්න.

- 13) තරඟකාරී වෙළඳපලක අලෙවි වන එක්තරා භාණ්ඩයක ඉල්ලුම $Q_d = 200 - 10p$ ද සැපයුම $Q_s = 10p$ ද වේ. රජය මැදිහත් වී එම භාණ්ඩය සඳහා රු.12 ක සහතික මිලක් පනවනු ලැබේ යැයි උපකල්පනය කරන්න.

සහතික මිල යටතේ හට ගන්නා අතිරික්ත සැපයුම කොපමණද ?

අතිරික්ත සැපයුම රජය විසින් මිලදී ගනී නම් ඒ සඳහා දැරීමට සිදුවන පිරිවැය කොපමණද ?

අතිරික්ත සැපයුම රජය විසින් මිලදී නොගෙන උණ පූර්ණ ගෙවීමේ ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කරයි නම් රජයේ පිරිවැය කොපමණ වේද ?

අතිරික්ත සැපයුම රජය විසින් මිලදී ගැනීමේ ප්‍රතිපත්තිය යටතේ අහිමි වන ශුභ සාධනය කොපමණ ද ?

අතිරික්ත සැපයුම රජය විසින් මිලදී නොගෙන උණ පූර්ණ ගෙවීමේ ප්‍රතිපත්තිය යටතේ අහිමි වන ශුභ සාධනය කොපමණ ද ?